

**ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEM
DOKTORI TANÁCSA**

SZALAI JÁNOS mk. alezredes

**A speciális erődítési létesítmények alkalmazása és szerepe
az új biztonsági kihívások tükrében**

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetése
és hivatalos bírálatai

ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEM

SZALAI JÁNOS MK. ALEZREDES

**A SPECIÁLIS ERŐDÍTÉSI LÉTESÍTMÉNYEK ALKALMAZÁSA
ÉS SZEREPEAZ ÚJ BIZTONSÁGI KIHÍVÁSOK TÜKRÉBEN**

Doktori (PhD) értekezés
tézisfüzet

**Témavezető: Dr. habil. Horváth Tibor mk. alezredes
c. egyetemi tanár**

BUDAPEST, 2010.

A tudományos probléma megfogalmazása

A természetes, és az ember alkotta földalatti speciális erődítési létesítmények (továbbiakban SEL) a katonai és a nemzetbiztonsági alkalmazásokban több mint 5000 éve játszanak szerepet. A földalatti tereket gyakran használták tartózkodó terek és menekülési útvonalak céljára i.e. 3500-3000-ban Mezopotámiában és Egyiptomban, és szerepük jelenleg is létezik az afganisztáni konfliktusban. A SEL-ek fontos szerepet játszottak a XX. században is, amikor gyárak tucatjait rejtették a föld alá a II. világháború idején Németországban és a volt Szovjetunióban. Megemlíthető ugyanakkor a Cheyenne hegységbeni NORAD, a koreai demarkációs vonal alatt létező mintegy 1000 földalatti létesítmény, vagy a megszámlálhatatlan mennyiségű mesterséges illetve természetes barlang, melyeket az Al-Kaida erők ma is használnak Afganisztánban.

A II. világháború végén, 1945-ben a világ megismerhette a kor legpusztítóbb fegyverét az atombombát (Hiroshima, Nagaszaki).

A háború után szinte majdnem azonnal a hidegháború korszakába lépett a világ. A fasiszmus ellen harcoló keleti és nyugati államok politikailag teljesen szembe kerültek egymással. 1949-ben megalakult a NATO, majd 1955-ben a Varsói Szerződés. Felerősödött egy lehetséges atomháború veszélye.

Magyarországon először 1939-ben aláírt honvédelmi miniszteri rendelet foglalkozott az óvóhelyek¹ műszaki előírásaival. A tervezési és szilárdsági számítások csak 1942-ben láttak napvilágot. Előtérbe került a termelés fenntartása és a vezetés feltételeinek biztosítása. Megépültek a hadiipari létesítmények, amelyek egy háború esetén a hadiipari termelés irányítását is szolgálták volna. Ebben az időben vetődött fel az a gondolat, hogy az ország folyamatos vezetése céljából megfelelő munkahelyek úgynevezett védett vezetési pontok épüljenek. Ezek az óvóhelyektől már magasabb minőségi kategóriába tartoztak, mivel egyes létesítmények az atombomba hatásainak is ellenálltak. Méretezésük alapvetően a tömegpusztító fegyverek (atom, biológiai, vegyi), valamint a hagyományos fegyverek pusztító hatásai ellen történt.

Az ország vezetésének védelme céljából épített védett vezetési pontok építése mellett az akkori Magyar Néphadsereg, majd más országos hatáskörű szervek is építettek vezetési pontokat. A létesítmények bekapcsolódtak a Magyar Posta vezetékes kábelhálózatába.

Összefoglalva az eddig leírtakat, a létesítmények az atom és a hagyományos eszközökkel megvívott háború hatásai kivédésének céljából épültek, egységes rendszert alkottak és az alábbi alapvető funkciókkal rendelkeztek:

- kormányzati (az ország folyamatos vezetésének biztosítása);
- katonai (a hadsereg vezetése);
- lakossági óvóhelyek (lakosság védelme);
- hadiipari létesítmények (gyárak területén a termelés irányítása és a dolgozók védelme).

A Magyar Honvédségben 1990 óta eltelt idő alatt végbemenő változások és átszervezések a létesítményeket sem kímélték, fenntartásuk a költségvetés folyamatos csökkentésével egyre nehezebb, ezért békeidőszaki hasznosításuk lényeges kérdéssé vált.

¹ Óvóhely: műszaki követelményeknek megfelelően kiépített műszaki létesítmény, amely határoló szerkezetei, berendezései révén meghatározott védelmet nyújt támadó fegyverek és katasztrófák hatásai ellen. Építésügyi ágazati műszaki irányelv MI-04-260-1. Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium. Budapest, 1993.

A témaválasztás indoklása és aktualitása

A Varsói Szerződés megszűnésével szinte azonos időben megszűnt a kétpólusú világrendszer is. A totális atomháború veszélye megszűnt, a világpolitikában elindult egy enyhülési folyamat. A SEL-ek szerepe kezdett átértékelődni.

A rendszerváltást követően több létesítmény átkerült a Polgári Védelemhez, majd hibernált állapotba² helyezték őket.

A Magyar Honvédségnél megmaradt néhány létesítmény üzemeltetésében, a 2003-ban végrehajtott védelmi felülvizsgálat hozott jelentős változást.

A felülvizsgálat szerint: „a NATO és tagországai elleni hagyományos jellegű, a területi integritást veszélyeztető stratégiai támadással nem kell számolni”³. Ezt követően meghatározták a csökkenő képességeket, melyek között szerepeltek a fix telepítésű vezetési elemek (bunkerek, vezetékes híradás, stb.) Ezek csökkentéséről a 2236/2003. (X. 1.) Kormányhatározat is rendelkezett.

Több alternatíva látott napvilágot a létesítmények sorsával kapcsolatban, amelyet egy felmérés követett a költségek meghatározására vonatkozóan.

Az alternatívák közül szóba került a létesítmények teljes bezárása és a terület teljes rekultiválása. Ez több milliárd forintot jelentett volna az ország költségvetésében, arról nem is beszélve, hogy a SEL-ek jelentős nemzeti értékeket képviselnek. Egy olyan SEL megépítésének költsége, amely teljes biztonságot és védelmet nyújt az atombomba hatásai ellen 3-4 minisztériumi szerv egy éves költségvetését teszi ki a mai árakat tekintve.

Az 1990-es évek végén nemzetközi szinten is a figyelem középpontjába került a Kritikus Infrastruktúra (továbbiakban KI) és veszélyeztető tényezők. 2005. november 17-én az Európai Közösségek Bizottsága Brüsszelben kiadta az Európai Létfontosságú Infrastruktúrák Védelméről szóló Zöld Könyvet (COM (2005) 576 final). Magyarország csatlakozott a programhoz.

Több jogszabály érinti a KI-t, de valójában a 2080/2008. Kormányhatározat⁴ tárgyalja a KI védelmének nemzeti programját. A Kormányhatározatban szereplő KI ágazatokon belüli elemek között több olyan található, melyet — védelmük céljából — SEL-ben elhelyezhetünk.

A téma feldolgozását, eddig megjelent irodalmát, publikációit tekintve teljesen „szűz”, feldolgozatlan területnek mondható, ezért választottam doktori értekezésem témájának „A Speciális Erődítési Létesítmények (SEL) alkalmazása és szerepe az új biztonsági kihívások tükrében” címet.

A témaválasztás megítélésem szerint azért is aktuális, mert a kritikus infrastruktúra egyes elemeinek védelme, továbbá az állami és a gazdasági szféra érdekében ezek a létesítmények béke időszakban is jól alkalmazhatók. Annak ellenére, hogy megszűnt a bipoláris világrend, más államokban továbbra is építenek, illetve felhasználják a korábban épült SEL-eket.

Az elvégzett kutatásaim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy más államok által előállított korszerű, nagy hatású, nagy pontosságú hagyományos- és atomfegyverek, fegyverrendszerek megléte, fejlődése, hatékonysága, alkalmazhatósága, valamint a

² Megjegyzés: Célja a létesítmények állagromlásának megakadályozása.

³ 2236/2003. (X. 1.) Kormányhatározat a Magyar Honvédség 2004-2013 közötti időszakra vonatkozó átalakításának és új szervezeti struktúrájának kialakításáról. CompLex Jogtár. Lezárva: 2006. 03. 31.

⁴ 2080/2008. (VI. 30.) Kormányhatározata a Kritikus Infrastruktúra Védelem Nemzeti Programjáról. Határozatok tára, 2008/31. szám.

globális fenyegetések, a jövőben jelentősen befolyásolhatják a lakossági- és anyagi javak védelmére szolgáló speciális erődítési létesítmények alkalmazását.

A téma kutatásának, vizsgálatának különösen nagy gyakorlati haszna az, hogy eredményeit a beosztással összefüggő feladatok megoldása során is alkalmazhatom.

Kutatási célkitűzések

A doktori disszertációig vezető kutatói munkám, valamint a katonai beosztásomban szerzett tapasztalatok alapján a SEL-ek szakmai területén az alábbi kutatói célokat fogalmaztam meg:

- áttekinteni az új típusú biztonsági kihívások alapkérdéseit, választ keresni arra, hogy a biztonság tényezői között létezik-e kölcsönhatás, valamint elhelyezhető-e az infrastruktúra a biztonság tényezői között;
- röviden áttekinteni más államok és a Magyar Köztársaság kritikus infrastruktúráját és vizsgálni, hogy a SEL-ek hogyan sorolhatók a kritikus infrastruktúra elemei közé;
- vizsgálni külföldi példák alapján is az eredeti funkcióból kivont SEL-ek további hasznosítását, és ebből következtetéseket levonni a hazai hasznosításra vonatkozóan;
- műszaki elveket, valamint állami és gazdasági célú hasznosítási javaslatokat kidolgozni az eredeti funkcióból kivont SEL-ek további alkalmazására, hasznosítására;
- igazolható-e, hogy a SEL-ek esetében a teljes illetve részleges bezárásának költsége sokkal magasabb összeget tesz ki, mint a csökkentett üzemvitelre (állagmegóvó üzemeltetés) történő áttérés az utólagos hasznosításig, valamint az utólagos hasznosítás kapcsán hogyan lehet és kell korszerűsíteni ezeket a speciális mérnöki alkotásokat.

Kutatási hipotézisek megfogalmazása

Értekezésem tudományos eredményeinek megfogalmazásához az alábbi hipotézisek szolgáltattak alapot:

- 1) A nemzetbiztonsági és a katonai stratégia megállapításai szerint Magyarország ellen nem számolunk hagyományos katonai támadással.
- 2) A hidegháború megszűnését, valamint a SALT megállapodásokat figyelembe véve Magyarországot nem fenyegeti nukleáris támadás veszélye.
- 3) A stabil belpolitikai helyzetre való tekintettel nem várható belső konfliktus.
- 4) Nemzetgazdaságot veszélyeztető mértékű természeti, ipari és gazdasági katasztrófák bekövetkezésével középtávon nem számolunk.
- 5) Magyarország stabil demokráciával rendelkezik, amely biztosítja a politikai és az állami stabilitást.
- 6) Figyelembe véve az új típusú biztonsági kihívásokat kimondhatjuk, hogy egyes természeti, ipari katasztrófák bekövetkezése, vagy terrorista támadások esetén szükség van a kormányzat munkáját kiszolgáló, valamint a kritikus infrastruktúra egyes elemei befogadására alkalmas nagy biztonságú helyek létesítésére, fenntartására.

Kutatási módszerek

A kitűzött célok elérése érdekében főbb kutatási módszerként alkalmaztam az alábbiakat:

- a témát hazai és külföldi szakirodalmakat érintően tanulmányoztam;
- dokumentumelemzést, majd következtetések levonását, általánosítását végeztem;
- jogszabályokat tanulmányoztam;
- konzultációkat folytattam;
- célzott keresést folytattam az internet számítógépes világhálózatán;
- rendszereztem ismereteimet, tapasztalataimat;
- részt vettem hazai és nemzetközi konferenciákon, előadásokon;
- adaptációt alkalmaztam.

Az elvégzett vizsgálat tömör leírása fejezetenként

A kitűzött célokban leírtaknak megfelelően értekezésem az alábbi fejezetekre tagozódik:

Az első fejezet

A fejezet első részében a biztonság tényezőivel, valamint a SEL-ek és a kritikus infrastruktúra összefüggésével foglalkoztam. Ezen belül azokat a területeket részleteztem, amelyek közvetlenül befolyásolják mindennapi életünket. Megvizsgáltam azokat a civilizációs- és természeti katasztrófákat, veszélyforrásokat, amelyek napjainkban Magyarországot is fenyegetik.

A fejezet második részében a kritikus infrastruktúrát (továbbiakban KI) és védelmét ismerttettem. Az egyes államok milyen KI ágazatokat és szektorokat térképeztek fel, és ezek védelme céljából milyen szervezeteket hoztak létre, illetve milyen szervezetek irányítása alatt működik a KI védelme. Tekintettel arra, hogy a speciális erődítési létesítmények egy része KI elemnek tekinthető abban az esetben, ha KI elemet helyeznek el benne, feltártam az összefüggéseket a KI és a speciális erődítési létesítmények között.

A második fejezet

A fejezetben ismerttettem a SEL-ek történetét az óvóhelyektől kiindulva.

Kiemelt figyelmet fordítottam arra, hogy néhány államban milyen célokra alkalmazzák a SEL-eket, ezzel összefüggésben kitértem az építésük során alkalmazott követelményekre. Bemutattam néhány külföldi és hazai példát az egyes létesítmények kialakítására. Magyarország vonatkozásában kitértem az óvóhelyek, valamint a SEL-ek tervezésénél és építésénél alkalmazott műszaki követelményekre. Nagy részük az 1960-as és 70-es években épült, amelyet a berendezések műszaki színvonala is tükröz. A XXI. század kihívásai — amely már nemzetközi szinten is tapasztalható — előtérbe helyezik hasznosításukat, és ez magával vonzza kiszolgáló rendszereik, korunk technikai fejlettségi szintjéhez történő minőségbeli alakítását.

A harmadik fejezet

A hasznosítási javaslatok előtt szükségesnek ítéltém vizsgálni a létesítmények teljes bezárásának⁵ költség kihatását és következményeit, amelyet egy konkrét példán keresztül mutattam be, majd ezt követően rátértem a konkrét javaslatok megadására. A

⁵ Megjegyzés: A „teljes bezárás” kifejezés alatt a létesítmény technikai eszközeinek kiszerezése és a határoló szerkezetek bontása utáni teljes eltömedékelést értem.

fejezet ezt követő része két részre tagozódik. Egyik része az állami feladatok számára fontos funkciók, a másik része a gazdasági élet által igényelt szolgáltatások biztosítása. Itt kapott helyet még további két olyan funkcionális elem, amelyek az emberi és növényi örökítő anyagok esetleges védelmét szolgálják.

A negyedik fejezet

Ismertetem az összegzett következtetéseket, a kidolgozás során elért tudományos eredményeket, javaslatokat, ajánlásokat, valamint a további kutatást igénylő területeket.

Összegzett következtetések

1) A veszélyeztetettség tényezői országhatárokon átnyúlnak, ezért hazánkat is — a többi nyugati országhoz hasonlóan — fenyegetik az új típusú biztonsági kihívások, amelyek hagyományos eszközökkel nem háríthatók el. Ezek a kihívások veszélyeztetik az állam működése szempontjából létfontosságúnak minősülő infrastruktúrákat is.

2) A létfontosságú infrastruktúrák védelme céljából, a világ számos államában felismerték a speciális erődítési létesítmények alkalmazásának jelentőségét. A védett létesítményeket nemcsak a kritikus infrastruktúra védelmére, hanem a kormányzat folyamatos működésének biztosítására is alkalmazzák minősített időszakban. A nemzetközi gyakorlattól eltérően Magyarországon fontosságuk leértékelődött, a használatból kivont létesítmények bezárását megkezdték.

3) A teljes vagy a részleges bezárásra ítélt speciális erődítési létesítmények esetében a környezetvédelmi szabályok miatt bezárásuk olyan jelentős költséget tesz ki, melyből évekig üzemeltethetők, csökkentett üzemvitel mellett. Ezen idő alatt újra hasznosításuk is megtervezhető és megkezdhető. Mindennek további eredménye, hogy megtervezhető az a szakember állomány, amely képzése új személyek felvétele esetén legalább 3 évet vesz igénybe.

4) A speciális erődítési létesítmények fizikai képességeik alapján olyan védelmet biztosítanak, hogy bennük személyek és technikai eszközök hosszabb távon is elhelyezhetők. Alkalmazásukat tekintve funkciójuk kiterjeszhető az állami és a gazdasági szférára egyaránt. Kisebb átalakítással alkalmasak a 3. fejezetben javasolt új funkciók befogadására és biztonságos védelmére. A speciális erődítési létesítmények új funkciójához, az eredeti kivitelezésük időszakában beépített technikai rendszerek rekonstrukcióját, a kor műszaki színvonalára kell felfejleszteni.

5) A speciális erődítési létesítmények alkalmazása mellett számos előny szól, de szükséges rámutatni azokra a létező hátrányokra is, amelyek akadályát képezik a hasznosításnak. A legutolsó létesítmények az 1980-as években épültek, de napjainkban már nincs szükség újak építésére, ezért a feladat hiányában nincs benne a műszaki és gazdasági köztudatba. Az üzemeltetési és fenntartási feladatok végzése szempontjából műszakilag nem szokványos — a földalatti, zárt térben és mesterséges klímátikus viszonyok közötti munkavégzés —, amely miatt sok személyre pszichológiai terhelést (bezártság érzetet) jelent. Az ország főváros centrikusságából adódóan az állami és kormányzati szervek Budapest székhelyűek, így azok földrajzi elhelyezkedése távol van az igénybevevő szervezetek adminisztrációs központjától, megközelítése időigényes (annak ellenére, hogy a távolság az, ami az egyik biztonságot jelentheti).

Új tudományos eredmények

1) Mivel a biztonság kérdésében eddig megalkotott jogszabályok nem tartalmazzák, így a biztonság fő tényezői közé beemeltem az infrastruktúrát, mint alapvető és új biztonsági tényezőt.

2) Megállapítottam, hogy azok a speciális erődítési létesítmények, amelyek kritikus infrastruktúra elemeket fogadnak be, azok egyben a kritikus infrastruktúra elemeivé válnak, és meghatároztam a kritikus infrastruktúra veszélyeztetettségi szintjéhez tartozó speciális erődítési létesítmények védettségi osztályba sorolását.

3) Külföldi tapasztalatok alapján bizonyítottam, hogy a speciális erődítési létesítmények számos állami és gazdasági területen hasznosíthatóak. A magyarországi védett létesítmények bezárására irányuló intézkedések elhamarkodottak voltak.

4) Elvégeztem a speciális erődítési létesítmények belső műszaki állapotának elemzését, és elsőként határoztam meg a rekonstrukciók műszaki követelményeit és a lehetséges fejlesztési irányokat. A gazdaságossági számvetések alapján megállapítottam, hogy a csökkentett üzemvitellel működő speciális erődítési létesítmények üzemeltetési költségei jelentősen alacsonyabbak, mint a bezárás és a rekultiváció költségei. Egyben rámutattam arra, hogy a bezárás visszafordíthatatlan folyamatokat generál, amennyiben az államnak bármely ok miatt ismételtelen szükséges ilyen rendszerek létrehozása, kialakítása, a felmerülő költségek sok tízszeres nagyságrendje, a megvalósítás időigénye és a kiszolgáló infrastruktúra kialakítása miatt szinte megvalósíthatatlan. A meglévő létesítmények biztonsági objektumként való fenntartását javasoltam.

5) A rendszerből kivont speciális erődítési létesítmények tekintetében konkrét hasznosítási javaslatokat fogalmaztam meg.

A speciális erődítési létesítmények képességüknél, rendeltetésüknél fogva alkalmasak olyan állami és gazdasági feladatok ellátására, amelyek nagy biztonságot jelentenek személyeknek, informatikai eszközöknek és technikai berendezéseknek, egyben biztosítják a titokvédelemmel összefüggő követelmények megtartását is.

A meglévő speciális erődítési létesítmények biztonsági tartalék objektumként való fenntartását javasoltam.

Ajánlások

1) Javaslom a kritikus infrastruktúra elemeket befogadó speciális erődítési létesítmények osztályba sorolását elvégezni. Elvként azt kell választani, hogy a speciális erődítési létesítmények megsemmisülésük esetén milyen mértékben veszélyeztetik a kritikus infrastruktúra elemeket.

2) A speciális erődítési létesítmények új funkcióval (állami és gazdasági) történő feltöltése esetén javaslom meglévő technológiai rendszereiket, a funkció feladatrendszeréhez illeszkedően (utólagos hasznosításhoz) rekonstrukció alá vonni.

3) A gazdasági célú hasznosítás során javaslom azt a megoldást alkalmazni, amelynél a Honvédelmi Minisztérium mint vagyonkezelő, bérleti szerződés formájában

használatba adja a speciális erődítési létesítményeket. Az üzemeltetés-fenntartás irányítását továbbra is a Honvédelmi Minisztérium végezze.

4) Javaslom a speciális erődítési létesítmények fölöslegessé nyilvánításáról hozott korábbi döntést felülvizsgálni, és a létesítményeket a kritikus infrastruktúra védelmének szolgálatába állítani.

5) Javaslom az egyetemi képzés során a létesítmények egyes méretezési eljárásainak oktatását, valamint a létesítmények üzemeltetésével foglalkozó szakemberek képzését és továbbképzését az országos képzési jegyzékbe beemlíteni.

Kutatási eredmények gyakorlati felhasználhatósága

Értekezésemben a kutatómunkám eredményeit foglaltam össze. A kutatás során fő hangsúlyt kapott a létesítmények újra hasznosításának vizsgálata nemzetközi és hazai területen. Magyarország esetében az új funkció megköveteli a korábbi technológiai rendszerek korszerűsítését, amelyre javaslatot tettem. Ezzel a létesítmények életképessége és a bennük elhelyezett berendezések biztonsága tovább szavatolható. Elkerülhető a bezárásuk miatti óriási költség kihatás, valamint azok a környezetvédelemmel kapcsolatos problémák, amelyek későbbiekben a Honvédelmi Minisztériumot terhelnék. Nagy nemzeti értéket képviselnek, amelyet tovább fokoz az üzemeltetésüket végző szakemberállomány.

Kutatási eredményeim felhasználhatók az újra hasznosítással, valamint a rekonstrukcióval foglalkozó szervezeteknél az állami és a gazdasági élet területén egyaránt.

Saját publikációs jegyzék

1) Use of special underground facilities
AARMS, Volume 6, Issue 3, 2007.

2) A Speciális Erődítési létesítmények szerepe és rendeltetése a hidegháború kezdetétől napjainkig
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2003. évi (XIII. évfolyam) 1-4. szám

3) NBC típusú védelmi szűrőrendszerek
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2003. évi (XIII. évfolyam) 1-4. szám

4) FA 150 NC típusú kollektív védelmi rendszer sátrak és katonai táborok részére
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2003. évi (XIII. évfolyam) 1-4. szám

5) FA 300 N típusú kollektív védelmi rendszer sátrak és katonai táborok részére
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2003. évi (XIII. évfolyam) 1-4. szám

6) FA 300 NM típusú kollektív, elemes szerkezetű védelmi rendszer sátrak és katonai táborok részére
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2003. évi (XIII. évfolyam) 1-4. szám

- 7) A speciális erődítési létesítmények elektronikus berendezései elektromágneses impulzus elleni védelmének szükségessége
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2004. évi (XIV. évfolyam) 1-4. szám
- 8) Védett létesítmények egyes méretezési és tervezési kérdései
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2005. évi (XV. évfolyam) 1-2. szám
- 9) Földalatti struktúrák tervezési folyamatának bemutatása
Műszaki Katonai Közlöny (ISSN 1219-4166) 2005. évi (XV. évfolyam) 1-4. szám
- 10) Speciális erődítési létesítmények terrorista akciók elleni védelme
Kard és toll. Válogatás a hadtudomány doktoranduszainak tanulmányaiból. 2006/1. száma.
- 11) Infrastructure protection – protective infrastructure
New Challenges in the field of military sciences 2005.
(Konferencia kiadványban megjelent.)
- 12) Special Underground Facilities (UGF-s) serving for the critical infrastructure
New Challenges in the field of military sciences 2006.
(Konferencia kiadványban megjelent.)
- 13) Use of Hardened Facilities in the US
New Challenges in the field of military sciences 2009.
(Konferencia kiadványban megjelent.)
- 14) Speciális Erődítési Létesítmények történeti áttekintése
IIIth International Symposium on Defence Technology
(Konferencia kiadványban megjelent.)
- 15) A kritikus infrastruktúra egyes elemei védelmének lehetőségei
IVth International Symposium on Defence Technology
(Konferencia kiadványban megjelent.)
- 16) Létesítmények bezárásával kapcsolatos kérdések
Vth International Symposium on Defense Technology
(Konferencia kiadványban megjelent.)
- 17) Speciális erődítési létesítmények hasznosítása a logisztika aspektusából nézve
Katonai logisztika 2008/2. száma

A doktorjelölt szakmai tudományos életrajza

Én, Szalai János mérnök alezredes 1966. február 6-án születtem Pásztón. Az általános iskola elvégzése után, 1980-ban felvételt nyertem a gyöngyösi Vak Botyán János Ipari Szakközépiskola elektroműszerész szakára. Az érettségit követően 1984-ben sikeres a felvételi vizsga után, a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola Honi Légvédelmi Rakéta szakán folytattam tanulmányaimat, ahol 1987-ben államvizsgáztam jeles eredménnyel. 1987 és 1990 között a miskolci 105. Honi Légvédelmi és Rakéta Ezred, irányítórendszer üzemmentartó tisztjeként voltam beosztásban egészen a szervezet megszűnéséig. 1990-1993-ig a Magyar Honvédség Központi Anyagraktár és Javítóüzem állományába kerültem diszpécserként. A honvédség átszervezése kapcsán 1993-1995-ig a Magyar Honvédség Bujáki Honvéd-üdülő, üzemeltető csoportparancsnokaként teljesítettem hivatásos katonai szolgálatot. 1995-ben jelentkeztem a Budapesti Műszaki Egyetem Műszer- és Irányítástechnika szakára, ahol 1998-ban okleveles villamosmérnökként diplomáztam jó eredménnyel. Az egyetem elvégzése után, 1999 januárjától 2000 decemberéig a Magyar Honvédség Bujáki Kiképzési és Üdültetési Bázishoz helyeztek parancsnokhelyettesi beosztásba. A katonai szervezet megszűnése után, 2000-2005-ig a MH Összhaderőnemi és Logisztikai Támogató Parancsnokság (MH ÖLTP) Létesítmény Főnökségén töltöttem be különböző beosztásokat, ahol 2003-ban előléptettek alezredessé. A Magyar Honvédség-szervezetében bekövetkezett változások miatt, 2005-ben a HM Ingatlankezelési Hivatal Kezelés-felügyeleti Osztály kiemelt főtiszt (ov.h.) beosztását láttam el, majd 2006-tól HM Infrastrukturális Ügynökség Létesítményi Osztály osztályvezetőjeként irányítom a létesítmények üzemeltetését és szakmai tevékenységét. Tagja vagyok az Építéstudományi Egyesület Honvédségi Szakosztályának és a Magyar Hadtudományi Társaság Műszaki Szakosztályának. 1993-ban a Magyar Honvédség szervezésében középfokú munkavédelmi előadói, majd a Budapesti Műszaki Egyetemen 2002-ben projekt menedzsment tanfolyamokon vettem részt és szereztem meg az előírt vizsgákat.

Budapest, 2010. április 22-én.

Szalai János mk. alezredes
doktorandusz hallgató